

NOVA DOBA

plačano do
Študijska knjižica

Stane letno 60 Din, mesečno !
Oglasi za mm višine stolpca 50
Posamezna številka stane 1 Din.

dolž. iztis

Ljubljana Izhaja

vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravišтво: Strossmayerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.666.

V znamenju politične in osebne morale.

Prekmurški slovenski klerikalni poslanec je v radikalnih »Jutranjih Novostih« izdal manifest na svoje volivce, v kojem navaja razloge, ki so ga vodili za izstop iz klerikalne stranke in prestop v radikalno stranko. Glasom »Slovenca« pa je ravno nasprotno resnica, gospod Geza Šiftar, klerikalni poslanec iz Prekmurja je bil in ostane zvest programu in stranki, v koje imenu je kandidiral in bil izvoljen.

Nekdanji komunistični poslanec in romar v boljševiško Rusijo trboveljski gospod Miha Koren je bil kot držav-nemu redu in državni ideji nevaren element delj časa nekje v Veliki Pirešci in pozneje v Petrovčah konfiriran. Pa Bog je dal volitve v Jugoslaviji 18. marca 1923 in g. Mihi Korenu pravo spoznanje po navdahnjenju sv. Duha, pa se je zapisal med slovenske radikale, je postal mož zaupanja največje srbske stranke in njen kandidat, postal je gerent tiste občine Trbovlje, kjer je še pred kratkim kot državi nevaren komunist rogovilil. Prišel je pač do spoznanja, in spokorniku je bilo odpuščeno. Igral je važno vlogo v radikalni stranki Slovenije do zadnjih dni. Sedaj pa čitamo v »Jutranjih Novostih« da je g. Miha Koren odstavljen kot gerent in da tudi ni užival nikakega zaupanja in da ga tudi ni vreden.

Iz nekega trga doznavamo, da so nekateri slovenski inteligenti, prožeti idej radikalne stranke in volje do dela v narodu v smislu idej te stranke osnovali poleg že obstoječe radikalne organizacije, ki jo je povodom skupščinskih volitev ustanovil ondotni zupan, sedaj še svojo novo radikalno organizacijo, v kraju novo in po njih zadilu pravo, ker je po volji ljudstva.

Taka je slovenska duševna revščina, taka je slovenska politična morala in moštost. Ako so se nekdanja Slovenskem propadli značaji in moralno manjvredni ljudje prodali nemškemu gospodom, so si ostali vsaj dosledni janičarji do groba, v današnjih dneh pa se ljudje vsak dan popleskajo z drugo politično barvo pa so bornirani dovolj, da menijo, da zaslužijo še kaj družega na svetu, kot da vsak pošten Slovenec in vsak značajan mož, ki jih je spregledal, pa naj bo Srb, Hrvat ali Slovenec ali pa pošten Ne-

mec nanje pljune. Ne gre se za take ljudi, ne gre se za politične stranke, iz takih ljudi se politično in javno delo ne sestavlja, za moralo, za poštenje in za čast slovenskega imena se nam gre, ko pišemo te vrstice. Skoro poteče pet let od dni našega osvobojenja izpod nemškega in avstrijskega robovanja, ki je tako globoko otrovalo naš narodni značaj. V dnevih osvobojenja in združitve s srbskim bratskim narodom v enotno državo smo menili, da je konec slovenske sramote in da se bodo slovenske suženjske in hlapčevske duše poskrile k svojim bogato založenim mizam. Danes pa vidimo, da smo vsled nezrelosti našega naroda in vsled nesposobnosti v svoji državi živeti kot državljani padli tako nizko, da se v takih obrisih zrcali naše narodno in naše politično življenje. Daleč smo od tega, da bi delali zato odgovorno vladajočo srbsko radikalno stranko. Ako je ona vsled trenutne razvrstitve moči v skupščini primorana, da radi par nemških in turških glasov žrtvuje narodne in državne interese na ljubo našim renegatom, ako je v njej hotenje po samovladi in moči partije više kot naši nacionalni interesi, potem smatramo za povsem naravno in prav nič nepričakovano, da se z njeno vednostjo in njeno deloma direktno, deloma indirektno pomočjo vrši po Slovenskem ta ostuden in sramoten cirkus, ki se sicer še nazivlje — slovenska politika, in če vse to opazujemo z gnjevom in studom v duši, postaja nam vroče in sram nas je pred vso našo preteklostjo in pred vsem jugoslovanskim svetom, da nismo zmožni tisti, ki pošteno mislimo, ki nam narod, politika in narodna ideja ni bila in ni predmet trgovine in kupčevanja, da napravimo tej sramoti in temu propadanju slovenske časti konec. Pokvarjen ni naš narod, zapeljan, zbe-gan in osmešen je pred samim seboj in pred celo državo, v koji bi se lahko uveljavljaj z delom in poštenjem kot polnopraven činitelj poleg Srbov in Hrvatov, danes je pa igrača v rokah cirkuških agentov, ki ga podijo zdaj sem, zdaj tja kakor steklega psa. Narodnjaki, poštenjaki napravite konec tej žalostni igri slovenske sramote in poženite tiste lumpe proč od našega naroda, ki si ž njim tako nedopustno igrajo. Menimo, da je že skrajni čas, ker se godi na celi črti že težka narodna in državna škoda!

PIERRE VALDAGNE:

Fiksna ideja.

Jean Beaunière mi je rekel:

»Kar me draži na ženskah, tudi najljubkejših, je njihova trmoglavost.« Imel sem priliko opaziti trmoglavost neke ženske, ki je bila izredno čudna. Trmoglavost, dragimoi, ki traja že osemnajst let! Nihče je ni mogel prepričati o njeni zmoti.

Poslušaj malo mojo zgodbo in videl boš, da imam prav.

Nekako dvajset let je, odkar poznani dobro prijatelj, Morinove, ki so imeli zelo ljubko hčerko. Malomeščanski, skromni Morin je bil načelnik ministrstva za javno skrbstvo.

Trije dobrosrčni ljudje, brez sijaja, ki so držali na svojo čast. Mala Elizabeta je bila vzgojena primerno svoji okolici. Vzgojena je bila zelo dobro, vendar je imela nekaj sebi, kar je kazalo, da hoče doseči nekaj višjega. Opazil sem na njej včasih neko poželenje po nečimernosti, kar me je nekoliko osupnilo.

Njeni stariši, ki so jo obožavali, se niso brigali za drugo, kakor da ustrežejo njeni volji. To je bil tudi vzrok, da je šla letos Morinova dru-

žina mesto v Tréport, kakor navadno, v Biarritz na oddih, edini kraj po Elizabetini izjavi, kjer se človek lahko pokaže.

V hotelu, kjer so se Morinovi nastanili, je bil tudi mlad mož, s katerim so se hitro seznanili.

Jaz sam sem bival v Biarritzu ter sem videl tega gospoda Guy de Valnèda.

Ne morem trditi, da bi bil neprijeten, njegovo obnašanje je bilo popolnoma korektno, le kmalu sem opazil, da je bil zelo omejen, nezmožen podati tudi eno osebno idejo. Videlo se mu je, da je bil precej bogat in brez kakega poklica.

Zgodilo se je pa, kar je zelo naravno, da ga je smatrala Elizabeta za princa in da je g. Valnèdu zelo ugajala mlada gospodična.

Morin in njegova žena sta to opazila. Kot dobri starši so začeli pozvedovati o njegovih vrlinah, a konštati-rati so morali ničnost in prosili mene za svet. Predno sem ga jim dal, sem se prepričal o tem človeku. Valnède je bil sin zelo spoštovanega trgovca v Bordeauxu. Oče mu je dal lepo rento, s katero je brezskrbno živel. Ko je mislil de Valnède, da je že dovolj pridobil Elizabeto, ji je nekega lepega dne

Doma in po svetu.

V nedeljo se je vršil v Beogradu z največjo slovesnostjo krst našega prestolonaslednika. Z radostjo in zadoščenjem smo prejeli 6. septembra vest, da se je rodil prestolonaslednik, naš bodoči kralj. Kdor ljubi svojo ujedinjeno in svobodno domovino, ve ceniti ta pomenben in važen dogodek v kraljevski hiši. Prestolonaslednik je ona močna vez, ki bo ves naš troimenski narod še bolj združila in ga spodbudila k črvstemu skupnemu delu za kulturni in gospodarski procvit naše države. Vsi oni, ki bi tega ne hoteli uvideti so razdiralni elementi in škodljivci države. Veseli se danes in raduje naša prestolica in z njo mi vsi, ki ljubimo našo domovino. Svet nam bode vsako leto ta dan, na katerega je dobil prestolonaslednik svoje ime.

Krst se je izvršil ob pol 11. uri v kapelici kraljevskega dvora. Prisostvovali so mu kraljevski stariši, ded in babica romunski kralj in kraljica, vsa rodbina Karagjorgjevičevega doma, grški dvor, odposlanci prijateljskih držav, ministri, predsedništvo parlamenta, poveljniki naše vojske in drugi odličniki. Boter našemu prestolonasledniku je angleški kralj, katerega je zastopal njegov sin vojvoda Yorški s svojo soprogo. Po vsem mestu polajajo zastave. Na Terezijah se je že na vse zgodaj razvrstila vojska z godbami na čelu. Na Kalimegdanu so postavljeni topovi, na Savi in Donavi so bili zbrani naši moniforji, vsi v zastavah. Poleg njih je bil vsidran angleški Glooworm ter podonavska flotilja Romunije. Ob 11. uri so zagrmeli vsi topovi in tako počastili novokrščenega prestolonaslednika. V parku med novim in starim dvorom je bila postavljena kraljevska garda. Kralj in kraljica sta se podala ob določeni uri na čelu vseh gostov v stari dvor. Za njimi je pripeljala kraljeva gala-kočija do jiljo, ki je držala v naročju malega princa. Godba garde je zaigrala kraljevo himno in vse vojaštvo je izkazalo čast malemu prestolonasledniku. Cere-monijo je izvršil patrijarh Dimitrije ob asistenci štirih metropolitov ter beograjskega in dvornega župnika.

V parlamentu se je začelo v soboto novo redno jensensko zasedanje z volitvijo predsedništva. Opozicija je sicer v naglici jutraj sestavila enotno kandidatsko listo, a se namera ni posrečila, ker so klerikalci ostali skoro vsi

odkril, da jo poroči. Sam na sebi je tak predlog popolnoma lep in nedolžen, ne sme pa biti neumen. To pa je bila kompletna neumost, poročiti Elizabeto s tem duševnim revežem brez vsake volje in energije.

Dragi moj, to je bilo grozno!

Deklica si je vtepla v glavo, da ga hoče imeti. Vprašala je, kaj imajo očitali temu mladeniču, očitali mu niso drugega kakor veliko duševno praznoto. Morin, njegova žena in jaz smo se borili cele tedne z Elizabeto. Guy de Valnède je razumel, da bo naletel na težkoče, ni bil pa dovolj vstrajen, začel se je izogibati naše družbe v veliko veselje Morina in mene.

Toda ostala je Elizabeta. Dan za dnem je jokala in tarnala, da ji je njena rodbina uničila življenje, očitala je staršem tiranstvo, mene je zaničevala, ker sem staršem prav dal. Plakala je po kotih ter se delala za žrtev razmer, bila je neznosna.

Njen oče in njena mati sta se začela vznemirjati:

»Morda bo le boljše, če ji dovoliva, da se poroči. Res sva zakrivila vso njeno nesrečo.«

»Pustite, naj se poroči, a naj se dobro poroči, hvaležna vam bo.«

doma, le pet jih je bilo prisotnih. Posledica te brezglave in neumne taktike je bila, da je pri volitvi bil izvoljen za predsednika radikal Ljuba Jovanović, kandidat opozicije Dragutin Pečić (demokrat) pa je propadel, tudi podpredsednika in tajniki so radikali. Tako nimamo Slovenci in Hrvati v predsedništvu in med tajniki niti enega zastopnika.

Slovensko ljudstvo, ki je zaupalo 18. marca svoje vodstvo klerikalni stranki, se zopet lahko zahvali dr. Koršču in njegovim tovarišem, da ne more po svojih zastopnikih v narodni skupščini tako odločevati kakor bi lahko in kakor bi šlo, če bi gotovi zastopniki naroda vodili praktično in reelno politiko. Mesto da gremo naprej, hodimo vedno rakovo pot. Kako bo s sedanjo skupščino je vprašanje; vlada je namreč že sklenila, da po izvolitvi finančnega odbora odgodi skupščinske seje za mesec dni.

V Nemčiji je stanje vsak dan bolj obupno. Vsi znaki kažejo, da se velika in mogočna Nemčija, ki je hotela ukazovati celi Evropi, podira. Bavarski državni komisar Kaar je izdal razglas bavarskemu narodu, da je bavarska vlada prevzela v interesu miru in reda bavarski del državne brambe v svojo oblast. Za vrhovnega komandanta je imenovan general von Lossow. Ta ukrep bavarske vlade znači popoln prelom z Berlinom. Že pred svetovno vojno Bavarska ni rada gledala na pruski Berlin, ako bi se dalo, bi se odtrgala od njega. V tej splošni zmed in kaosu se ji je to posrečilo. V ostalih delih Nemčije poka na vseh krajih. Draginja narašča. V Berlinu stane tramvajski vozni listek že 100 milijonov, hleb kruha eno milijardo, zemlja 30 milijonov, telefonski pogovor v Berlinu 50 milijonov mark. Po pekarnah še vedno plevijo, ljudstvo je vsled groznega povišanja krušnih cen naravnost obupano.

Pogled na dogodke doma in drugod naj nas uči, da treba zastaviti vse sile in se mora vsak posameznik po svojih močeh žrtvovati, da koristi kolikor mogoče celokupnosti in narodnemu edinstvu, potem se nam ni treba nič bati za našo domovino in tudi ne gospodarskega poloma, kakor ga doživlja Nemčija danes.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

23. torek. »Pri belem konjičku«. B.

Osemnajst mesecev pozneje se je Elizabeta poročila z Emilom Protom, lastnikom velike slaščičarne v Montrougeu, prijaznim možem, zelo izobraženim, ki si je znal pridobiti denar in je zelo ljubil gospodično Morin.

Elizabeta je bila zadovoljna, le sem in tja je kazala neko resignacijo.

Rekel sem ji: »Emil Prot, to je pravi mož!«

Hitro mi je odgovorila:

»Da!«

»To je drugačen dečko, nego tvoja prisma od Valnèda.«

»Oh, Valnède je bil drugače izobražen, pravi gentelman.«

»Se-li kesaš?«

»Da, kesam se.«

Bil sem obupan.

Elizabeta se je poročila in čas je potekal. Emil Prot jo je skušal osrečiti z vsem, ugodil je vsaki njeni sitnosti.

Elizabeta je sprejemala njegovo ljubezen s kraljevskim obrazom, domišljala si je, da ji je vse to dolžan.

Kmalu pa sem slišal zopet govoriti o Valnèdu. Poročil se je, toda slabo. Dobil je neko pustolovko. Smešno sta živela, povsod jih je bilo videti na vseh zabavah. Guy je brezmiselno zapravljaj denar, ki mu ga je oče dobrodrušno podaril.

Politične vesti.

Iz volilnega boja v Avstriji.

Koroški Slovenci brez mandata.

(Izv.). Po zadnjih poročilih so v Avstriji pri volitvah 21. tm. napredovali krščanski socialisti in socialdemokrati, nazadovale pa so Vsenemci, komunisti in Bauernbündler. V Gradcu, ki ima 6 mandatov so dobili 2 mandata krščanski socialisti, 2 socialdemokrati, 2 pa sta še neodločena. Pri zadnjih volitvah so dobili krščanski socialisti 18.000, sedaj 27.000 glasov, socialdemokrati zadnjič 28.000, sedaj 33.000, Vsenemci zadnjič 19.000, sedaj le 12.000. Na Koroškem je zmagala Bürgerliche Einheitsliste, Slovenci so propadli, propadla je tudi socialistična lista in sedanji deželni glavar.

Sporazum z Italijo. Italijanski odpravnik poslov Summonte je 19. tm. posetil dr. Ninčiča, kateremu sestanku je prisostvoval tudi naš praški poslanik Ljuba Nešić. Razgovarjali so se o reškem vprašanju. Najbrže bo prišlo do sporazuma. Mussolini je poslal Pašiču novo pismo, katerega vsebino Pašič prikriva.

Usoda Poruhrja. Dne 20. tm. je ustavila nemška vlada vsa plačila za Poruhrje, nadalje vse garancije plač, podpore in kreditne pomoči. Ker Francija ne more prevzeti teh izdatkov in so industrijalci odklonili plačila iz svojega žepa bodo ostali milijoni delavcev brez vsega. Napetost med Nemčijo in Francijo se je poostрила. Francija zastopa stališče, da znači sedanja poruhrska politika nemške vlade samo nadaljevanje pasivnega odpora.

Težave pri rekonstrukciji romunskega kabineta. Rekonstrukcija romunske vlade povzroča velike težkoče. Člani kabineta so razdeljeni v dva tabora. Minister Constantinescu in notranji minister Vaisoinau sta demisionirala. Bratianu je imel po otvoritvi skupščine razgovor s strankami o sedanjem položaju. Zahteval je za vlado prosto roko in izjavil, da ako se nezadovoljnost ne udajo, bo odložil vodstvo stranke.

Komunizem v Rusiji praktično prenehal. Vodja ameriške pomožne akcije v Rusiji je izjavil v svojem poročilu na vlado, da komunizem na Ruskem v praksi nič več ne obstoja in da se razmere v deželi počasi boljšajo.

Nemška špijonaža na Romunskem. V Sibinju so aretirali nekaj častnikov saške narodnosti zaradi vojnštva. Pri hišnih preiskavah so našli veliko sumljivega materiala. Pri nekem trgovcu v Braševu so našli korespondenco, ki kaže na zvezo z Avstrijo in Nemčijo. Gre se za obširno komunistično zaroto avstrijskih in nemških hakenkreuzlerjev, ki bi radi iztrgali Sedmograško Romuniji.

Vprašanje francoskega kredita Mali antanti. Dne 17. tm. je imel Poincaré razgovor z dr. Benešem glede kreditov Mali antanti. Ves kredit znaša 1200 milijonov frankov. Od 800 preostalih milijonov dobi 300 milijonov Jugoslavija, 500 milijonov pa Češko-slovaška in Romunija.

Vse to sem povedal Elizabeti, ki me je pogledovala z pomilovanjem.

»Zdi se mi«, je rekla, »da se gospo Valnéde ne sme pomilovati. Se vsaj zabava.«

»Ali morda ti nisi srečna? Emil Prot ti da vse, kar te veseli.«

»Da!«

»Kaj še hočeš?«

»Dobro!... Nič! Poročila sem se po želji svojih starišev. Ne more se mi nič očitati. Kaj ne?«

Razjezil sem se:

»Hočem, da mi poveš, Elizabeta, da uvidiš in si častitaš, da smo te rešili takega žalostnega zakona.«

»Tega ne bom nikdar trdila. Nič ne morem očitati svojemu soprogu. Hočem se obnašati vedno korektno napram njemu, toda z Valnédom bi bila srečnejša.«

»Gromska strela!« sem ježno zakričal. Elizabeta pa ni odnehala od svoje ideje.

Nekaj let je zopet preteklo. Emil Prot je razširil svoje podjetje. Podaril je ženi krasno ekvipažo in dragocene bisere.

Bolgarski ministrski predsednik Cankov potuje v London in Pariz. Listi priobčujejo glede potovanja bolgarskega ministrskega predsednika Cankova razne komentarje, v katerih izražajo upanje, da bodo razgovori Cankova z lordom Curzonem in Mac Neillom utrdili mir na vzhodu. Velešile želijo vzdržati red na Balkanu. Tudi Cankovo potovanje v Pariz je po mnenju listov eminentne važnosti, ker je Cankov zagotovil Poincaréju, da hoče biti Bolgarija element miru in reda na Balkanu.

Celiske novice.

Ljudsko vseučilišče. Danes, v ponedeljek, dne 22. oktobra predava »O alkoholizmu« g. prim. dr. I. Raišp. Začetek ob pol 20. uri. Pred in po predavanju bo danes še zadnje vpisovanje v knjigovodstveni tečaj, ki se bo vršil po Vsih svetih tl. v risalnici deške meščanske šole v Celju.

Ali se naj še to naziva športna tekma ali nemško izzivanje in nemška surovost? V nedeljo 21. oktobra se je vršila ob 15. uri prijateljska nogometna tekma med Atletik-sportklubom Celje in športnim klubom »Jadran« iz Ljubljane na športnem igrišču pri Skalni kleti v Celju. Pri tej priliki je med tekmo vratar »Jadrana« visokošolec g. Vončina pokazal izredno obrambno sposobnost posebnost še s tem, da je ubranil dve ostrostreljani ednajstmetrovki. Človeško in športno bi bilo pričakovati, da vzbudi tak nastop športnika splošno priznanje in odobravanje tudi v vrstah nasprotnika, ako je res športnik. Tega pa pri Atletiksportklubu nismo opazili, pač pa je sledila temu z njihove strani uprav surova igra, ki je dosegla svoj višek v tem, da je trener Athletikov, nam že znani na Dunaj pristojni in v Celju pri tvrdki König nastavljeni g. Karl Dürschmidt tako surovo in silno brez vsakega povoda z nogo sunil vratarja »Jadrana« v trebuh, da se je isti nezavesten zgrudil na tla. Sodnik, g. Fr. Ochs, pristojen v Nemčiji, zaposlen v Celju kot zlatar, ni našel toliko takta in človeškega čuta, da bi bil igro prekinil ter g. Dürschmidta izključil od nadaljnje igre. Cel ta nastop nemškega igralca in nemškega sodnika je pokazal, kaj je našim takozvanim Nemcem šport, da ni to namreč nič drugega kot prav surova in drzno izzivajoča nacionalna propaganda. Umevno je, da je ta nastop izzval med navzočim slovenskim občinstvom tako razburjenje in ogorčenje, da je bila drž. policija v interesu osebne varnosti krivcev in reda primorana igro ustaviti. Omeniti moramo tudi, da sta navzoča dva gospoda zdravnika dr. Negri in dr. Herzmann odšla z igrišča, ne me neč se za onesveščenega vratarja. Naša javnost ima tega nemškega »športa« preko dovolj ter ne more dalje trpeti, da inozemci, ki pri nas bogzna zakaj jedo naš kruh, tako drzno nacionalno in surovo nastopajo. Vse to celjsko nemško »športovanje« ni več stvar športa, to je postala že zadeva javnosti. Interes reda in miru zahteva, da oblast napravi takim pojavom tak konec, kakor bi se to povsod zgodilo!

Slučajno pa mi je nekdo zopet pripovedoval o Valnédu.

Obubožal je. Oče mu umrl in vodil je sam gospodarstvo, ki je šlo vedno bolj rakovo pot. Kar se tiče njegove žene, je že dolgo, kar je izginila.

»Dobro,« sem rekel Elizabeti, »Ali se še kesaš, da se nisi s tem jurčkom poročila? Poglej, kaj bi bilo danes s teboj. Tvoji starši so dobro vedeli kaj je prav. Ti si srečna, lahko pa bi bila najnesrečnejša žena na svetu.«

Elizabeta je vzdihnila:

»Kdo ve?«

»Kako, kdo ve?«

»Da, ob moji strani bi bil Valnéde najboljši človek.«

»Ti še vedno misliš osemnajst let nazaj?« Elizabeta me je žalostno pogledala in rekla:

»Vedno se lahko misli na srečo, ki je ušla!«

Kaj takega, kaj mislite? Hotel sem jo udariti. Kakor bi bilo začarano v njenih možganih. Gos, res prava goska. Raje je ne vidim več, če ne se takoj zjezim.

»Pri belem konjičju«. Nedeljska predstava te šaloigre je vsestransko uspela. Gledišče dobro obiskano, razven lož so bili vsi prostori zasedeni. Dolgi aplavzi in vseobči, neprisljen, nalezljiv smeh je bil režiji dokaz, da je bila igra dobro izbrana in da je ugajala. Vir komike in smeha sta bila prvina kar Jan (g. Železnik) in Oroslav Bucek (g. Dobovišek). G. Železnik je igral Žana z originalno virtuoznostjo in elastičnostjo, tako kot zna pač le on igrati. Prvovrsten je bil tudi g. Dobovišek, ki je opremil svojega Bucka z vsemi rekviziti neprisljene komike, za kar mu gre polno priznanje. Gostilničarko Meto je dobro igrala gdč. Pavlinčeva in tudi gdč. T. Mirnikova je svojo vlogo Tilke pohvalno rešila, dasi bi ji v govoru želeli več izrazitosti in modulacije. Kot vedno dobra in na mestu je bila gdč. Hana Mirnikova. Njena šušljajoča Minka je bila ljubko, zelo simpatično dekletce z mično pojavo. Jako dobra je bila groteskna figura Amalijs, katero je igrala ga. Založnikova. Tudi drugi igralci so bili vsi na mestu in zlasti pohvalno igrali Jerino (g. Kokot), Mačeka (g. Zorman), berača Tineta (g. Novak) in turista (g. Reš) čigar nastop in zunanost je bila še posebno posrečena. Gimnazijjski profesor in celo filolog bi govoril pač v klasični slovenščini, Kresnikov dr. Koprivar je pa zahajal v zapeljive vode dialektov ter s tem zgubil eno značilno potezo profesorske originalitete. Režijo je s sigurno roko vodil g. Železnik, scenerija je bila posrečena, gorenjskemu miljeju dejanja prilagajajoča. S posebnim priznanjem je treba omeniti izredno dobro uspel viharen naliv, ki je ob zaključku prvega dejanja spremljal velekomično sliko deložiranih turistov. Vendar pa je bil tu prehod svetlobe v temo prenagel, v par sekundah se ne vstvarja noči ali trde teme, tudi na odru ne. — Kot verni »kronisti« naj omenimo še, da je v zadnjem dejanju trio Buceka, Jerino in Kovača par hipov prav opasno »plaval«, kar bi, — kajpada — tudi ne smelo biti. V prevodu se je dejanje igre prav srečno preneslo na Bled. Po načelu lokalizacije so se ravnali pa tudi igralci, ki so samostavno zapredli v mrežo dejanja za hip tudi »Novo Dobo« in — čujte! — njeno kritiko! Gospoda igralci, ali je to začetek replike z odra v parter? Naša naloga je manj hvaležna od Vaše, a tudi za plehko ceno popularitete se ne bomo ponižali na topo tlako neprimernemu osebnemu samoljubju! Ali naj pademo na nivo vaškega diletantizma? In pokopljemo s tem devizo, ki nas vodi navzgor? —

Tombola Sokolskega društva v Celju se vrši v nedeljo 28. tm. ob 2. uri pop. na Dečkovem trgu pred Narodnim. Kupujte tablice po 3 Din, katere dobite pri naših sestrah in bratih.

Za sokolsko tombolo so še darovali: brat Franjo Tašker, veliko škropilnico (že drugo darilo od imenovanega), Janko Bovha izredno lepe in dragocene otroške igrače iz kovine (7 kartonov), F. S. Lukas 5 steklenic likerja, gospa Vaničeva razne predmete znatne vrednosti, Štefan Strašek par čevljev, Martin Kolšek podplate in tel. čevlje, Karol Loibner 5 butelj, Jože Zabukošek hlače, Josip Leon hlače, Josip Šribar, klobuk, Esih mesenino, Hohnjec mesenino (gnjat in dr), rod-bina Kocjanova dva dobitka, Perc Pepca steklenico likerja, tvrdka Ban razne predmete, Šimenc krtače, Meško čepico. Vsem darovalcem izreka odbor sokolskega društva najiskrenejšo sokolsko zahvalo. Ob ti priliki opozarjamo cenjeno občinstvo, da je v izložbi g. Stermeckega razstavljen le en del dobitkov, medtem ko je pretežna večina dobitkov shranjena v sejni dvorani Narodnega doma.

Sokolsko društvo v Celju je prejelo od bratskega društva v Varaždinu zahvalo naslednje vsebine: »Vašim dolazkom na našu proslavo i VI. zlet mariborske župe, u mnogo doprinesoste, da je uspeh naš tako lijep i velik bio. — Zato Vam ne mogavši zabraviti Vašu bratsku potporu od srca i bratski zahvaljnjemo i kličemo Vam naš srdačni sokolski Zdravo!« O tem obveščamo sestre in brate našega društva, ki so se zleta udeležili, predvsem one, ki so sodelovali.

Sokolska župa v Celju opozarja na natečaj JSS za osnutek znaka sokolskemu naraščaju. Znak naj bo velik 15×15 ali 15×20 mm v kakršnikoli

obliki in naj odgovarja sokolski ideji ter naj bo primeren za sokolsko mladino. Osnutek v mavcu (povečana oblika) je vpslati do 30. novembra tl. starešinstvu Jugoslovenskega sokolskega saveza, Ljubljana, Narodni dom. Osnutek bo presodila v to določena Jury. Za sprejeti osnutek je določena nagrada Din 5000.—

Odbor Organizacije jugoslovanskih nacionalistov pozivlja one slovenske akademike, ki so v kavarni Kos v družbi poleg pesmi »Deutschland über alles« peli tudi »orjunaško« pesem ter tako dali občinstvu povod, da se je spodtkalo nad »Orjuno«, ker je smatralo dotičnike za člane naše organizacije, da se osebno opravičijo pri predsedniku organizacije in to v četrtek 25. tm. od 5. do 6. ure v pisarni v Nar. domu, sicer jih navede imenoma v časopisju.

Smrtna kosa. V soboto 20. tm. zvečer je preminul na Bregu g. Henrik Hribarnik, bivši učitelj-vodja, po dolgoletni bolezni v starosti 74 let. Pogreb rajnega se vrši v ponedeljek 22. tm. ob 4. uri popoldan. N. v m. p.

Uršulski sejm se vrši danes v ponedeljek v Celju. Blaga je dovolj na prodaj, tudi ljudstva je prišlo mnogo od vseh krajev, vendar se zdi, da kupčija ni posebno živahna, kar povzroča pomanjkanje denarja. Živine se primeroma ni veliko prignalo, najbrže vsled nalezljive bolezni.

Nabavilačka zadruga javnih namoščencev je dobila izvrstno moko, katero daje v splošno razprodajo.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ze Gaberje bode imela 29. tm. svoj redni občni zbor v Sokolskem domu. Začetek ob 8. uri zvečer.

V vilo g. Rafaela Salmiča na Zagradu so vlomili tatovi skozi okno ter odnesli flobert-puško dvocevko, daljnogled Zeis, pet ruh, volneno rujavo odejo, steklenico ruma, 1 par moških čevljev in razne jestvine. Povzročena škoda znaša 5000 dinarjev.

Na sledu trbovjskim atentatorjem. V celjske zapore so pripeljali dva delavca, ki sta bila, kakor vse kaže, izvršilca znanega atentata s peklen-skimi stroji na ravnatelja trboveljskega in hrastniškega rudnika. Pri enem so našli rizbo peklenškega stroja in bilješke, katerih pisava je enaki s pisavo na ovojih, v katere sta bila peklenška stroja zavila. Preiskava se še nadaljuje.

Vreme se je zadnje dni nekoliko spremenilo. V nedeljo in ponedeljek vleče neprijeten veter, ki vzdiguje prah in pesek. Kaže se, da se bo naprilo na dež, ki pa najbrže ne bo dolgo trajal. Mraz, ki je zadnje dni pritiskal zjutraj in zvečer je ponehal. Vremenski preroki nam napovedujejo mil in ne preveč moker mesec.

Kino Gaberje. V ponedeljek 22. torek 23. in sredo 24. oktobra »Nebrzdana ljubezen«, drama v 5. dejanjih.

Prosveta.

»Kraljevič Marko« je pravkar drugič prihajal na svojem Šarcu vihteč duševni buzdovan. Uverjeni smo, da ga tudi to pot slovenska mladina prav tako veselo sprejme, kakor ga je lani. Kaj ji prinaša? Priznanih pisateljev spise, ki ji bodo blažili um in srce. Razvedri jo s krasnimi pesmimi, seznanil s prizori iz zaslužnjenege juga (Ob Adriji, Iznajdljive glavice), razodene ji, »Kaj pripoveduje Drava«. Iz srca se bodo smejali otroci Nasredinu iz Bosne in njegovim burkam. Zamaknjeni bodo prisluskovali pravljicarju, pripovedujočemu o zakladih na Starem gradu pri Muti, o vojaku in sv. Petru. »Kraljevič Marko« jim predstavi našo ljubeznivo kraljico Marijo, potoži izgubo narodnega voditelja in pisatelja dr. Ivana Tavčarja, s čigar tehtnimi reki je prepletena vsa knjižica, obudi jim spomin na judenburške žrtve, iz neodrešene Koroške in iz Prekmurja jim vsuje krasne pregovore in duhovite uganke, pozove jih na boj z vragom alkoholom. Knjižico »Kraljevič Marko«, opremljeno s koledarjem za leto 1924, je uredil pisatelj Kompoljski; izdala jo je Družba sv. Cirila in Metoda, okrašeno z mnogimi lepimi slikami, ki jih je narisal g. Vokač. Letos je dodana »Kraljeviču Marku« zadaj mapica za shrambo raznih listkov. Knjižici je vzvišeni namen narodna probuda slovenske, zlasti obmejne mladine, zato naj bi našla mnogo kupovalcev. Cena ji je le 5 Din. P. n. šolska vodstva in učiteljstvo uljudno

prosimo, da opozori mladino na to izdajo. Dobiva in naroča se v pisarni Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom. Po možnosti naj se radi drage poštne skupno naroča.

»Jugoslavenski Muzičar«. Izšla je tretja številka »Jugoslavenskega Muzičara«, glasilo »Saveza muzičara za kraljevino SHS«. Prinaša pregled iz organizacijskega pokreta jugoslov. godbenikov, razna poročila iz domačih krajev, iz zunanjega sveta itd. List je izšel na desetih straneh in se tiska v Zvezni tiskarni v Celju. Godbenikom list toplo priporočamo.

»Lovec« štev. 17. in 18. je izšel s sledečo vsebino: O vidrah in tem in onem, Obris lovskega živalstva, Nekaj podatkov o jerebih, Kako se sestavljajo pogodbe o zakupu ribolova, Prijatelj Tintalovič, Iz lovskega oprtnika, Ribarska mreža.

H M E L J.

XXXII. brzojavno tržno poročilo. Žatec. Č. S. R., 18. okt. 1923. V mestu Žatec zopet viharno podraženje hmelja; enotna cena 4000 č. K za 50 kilogramov (ali 205 Din za 1 kg); na kmetih prodanih 90 odstotkov; hmeljarji ne prodajajo; cene še rastejo.

Savez hmelj. društev.

Dopisi

Mozirje. V našem prijaznem trgu bi našel dober zaslužek in bodočnost pošten in marljiv sedlar in prvi vrsti značajan napreden narodnjak. Bivše »Jungschütze« in avstrofile odklanjamo, tudi za radikalce nam ni mnogo. Za primerno stanovanje in delavnico se bode skrbelo.

Dnevna kronika.

Masaryk v Bruslju. Dne 20. t. sta dospela predsednik Masaryk in dr. Beneš v Bruselj. Na kolodvoru ju je sprejel kralj, princ Leopold, ministrski predsednik in zastopniki državnih in mestnih oblastij. Pri dohodu vlaka je svirala godba češkoslovaško himno. Po oficijelnih pozdravih sta se odpravila s kraljem v kraljevo palačo. Po ulicah so množice navdušeno pozdravljale Masaryka. Dospevši v palačo je sprejel Masaryk predsednike zbornice, senata in kabineta ter druge državne dostojanstvenike. Zvečer se je vršila v kraljevi palači slavnostna večerja.

Potovanje Masaryka v London. V nedeljo je dospel Masaryk v London, kjer ostane do četrtega. Na čast predsedniku češkoslovaške republike se je vršil v kraljevski palači slavnostni banket. Oxfordska univerza bo promovirala Masaryka za častnega doktorja. Vsi angleški listi pozdravljajo njegov prihod in povdarjajo njegove zasluge za stvar zaveznikov.

Italija skuša oslabilo. Malo antanto. Med Italijo, Turčijo, Bolgarijo in Albanijo se vrše pogajanja za skupno zvezo, s katero hoče Italija oslabilo vpliv Male antante.

Nov ukaz v amnestiji. Povodom krsta prestolonaslednika je podpisal kralj nov ukaz v amnestiji, ki bo obsežnejša kakor zadnja in bo veljala tudi za vojaške osebe.

Smrt poštenjaka. V Hrastniku je umrl v petek Jožef Dolinšek, gostilničar in čevljarški mojster, v starosti 62. let. Kot najidealnejšega gasilca, ga je volilo hrastniško »Gasilno društvo« že pred leti za svojega načelnika. Pokojnik poštenjak od nog do glave je bil zvest somišljenik JDS. Pokojniku želimo miren počitek, preostalim pa izražamo najiskrenejše sožalje.

Joško Cvek. V soboto popoldne je umrl v Ljubljani ravnatelj pomorskih uradov pri finančni delegaciji, Joško Cvek. Postalo mu je nenadoma slabo, legel je v posteljo in čez nekaj ur izdihnil zadet od kapi. Bil je idealen in požrtvovalen mož. Mož dela in ljubeznjiv družabnik. Odlikoval se je z veliko ljubeznijo do domovine in imel trdno vero v konečno popolno ujedinjenje našega naroda. Doma je bil iz Grahovega na Goriškem. Po končani vojaški službi je stopil v službo finančnega ravnateljstva v Trstu ter se udeleževal v vseh tamošnjih narodnih društvih. Leta 1914. se je poročil z Marijo Borovnik, hčerko uglednega slovenskega župana v Borovljah. Po prevratu se je preselil v

Ljubljano. Ohranimo zavednemu narodnjaku hvaležen spomin!

Carinik dobil milijonsko nagrado. Upravnik mariborske carinarnice Trošt je dobil nagrado 250.000 dinarjev, ker je izsledil l. 1919. pri nekkih židih 19 kilogramov francoskih zlatov, ki so jih imeli skrite v vagonu in pnevmatikah avtomobilov.

Italijanski prestolonaslednik se poročil z belgijsko princezino Marijo Jose dne 4. novembra.

V starosti 112 let je umrla v Ameriki Marija Vermett. Bila je stara 112 let in 9 mesecev. Umrla je bila rojena leta 1810 v Corku na Irskem in je prišla v Ameriko, ko je bila stara 15 let.

51.000 dolarjev za makedonski revolucijski komite. Makedonski revolucijski komite je prejel 18. tm. od amerikankega komiteja 50.000 dolarjev. Ta svota se bo porabila za nabavo orožja in obleke tolpa in za podporo vdov revolucionarjev.

Naš novi poslanik pri Vatikanu. Naš novi poslanik Smolaka je predložil 17. t. m. papežu svoje poverljivo pismo.

Nemiri na Filipinih. Iz Washingtona javljajo, da so izbruhnili na Filipinih nemiri. Na Mindadao so napadli neko šolo. Trije učitelji, en poročnik in pet policistov je mrtvih. Guverner je zahteval od ameriške vlade vojaško pomoč.

Brata umoril. V vasi Adamovac pri Bjelovaru sta živela brata Mijo in Gjuro Šoštarčič radi neke njive v prepiru. Ko je srečal pred par dnevi Mijo svojega brata, ga je napadel Gjuro z nožem in srpom. Zvečer je prepeljala žena Mijo v zagrebško bolnico, kjer je kmalu umrl. Morilca zasledujejo.

Pohotnež. Začetkom tega meseca so izpustili iz pizenske ječe potepuha Ivana Konaša ter ga z odgonom priveli v njegov rojstni kraj Taus. Drugi dan je začel beračiti in prišel v neko hišo, kjer je bila mati s hčerko in njenim tri leta starim otrokom sama doma. Konaš je hotel hčerko posiliti. Prestrašena mati je skočila skozi okno na cesto in klicala na pomoč. Ljudje so pregnali pohotneža ter ga prijeli. Konaš se dela gluhonemega.

Velika defraudacija. Blagajnik davčnega oddelka »Banca Popolare« Gaetano Zerbini v Trstu je poneveril 2200.000 lir ter zbežal brez klobuka in suknje.

Predlog za 25-odstotno redukcijo draginskih doklad. Zagrebški listi poročajo iz Beograda: Finančni minister je predložil vladi, da se zmanjšajo draginske doklade uradnikom za 25 odstotkov. Na ta način bi se dobil znesek preko pol milijarde dinarjev, s katerim bi se mogli pokriti izdatki proračuna. Posebna komisija je že izdelala načrt v tem smislu in sklenila, da bi bil ta znesek zelo potreben za vravnoteženje proračuna. Med samimi ministri so bila mnenja v tem vprašanju podvojena. Ker je finančni minister na potovanju, se bo v vladi sklepalo o njegovem predlogu pozneje.

Zgodovina Hrvatske in Slovenije na beograjskem vseučilišču. Dr. Vilko Novak, docent zagrebškega vseučilišča, je imenovan za docenta hrvatske in slovenske zgodovine na filozofski fakulteti beograjske univerze.

Zdravniško udruženje in novinarji. Srbsko zdravniško udruženje je soglasno sklenilo, da se vsem članom jugoslovanskega novinarskega udruženja kakor tudi njihovim družinam dovoljuje v slučaju bolezni brezplačno lečenje.

Nov občinski gerent. V Dolnji Lendavi je imenovan za občinskega gerenta tamkajšnji trgovec Fr. Kac.

Zamenjava 10 dinarskih novčanic. Stare 10 dinarske novčance se normalno zamenjujejo. Dosedaj je bilo zamenjanih že za 346 milijonov od cele svote 504 milijone, ki so v obtoku. Zamenjava se pri vseh podružnicah Narodne banke. Kjer ni nobene podružnice, se bankovci lahko zamenjajo pri finančnih in davčnih oblastih.

Cerkveni rop. Na Ljubčini so vlomili roparji v noči 18. oktobra v cerkev. Vdrli so v tabernakelj in odnesli dva pozlačena keliha vredna 2000 Din. Razun tega so vlomilci še razbili par lepih šip.

Velika nesreča v tržaški tovarni. V tržaški tovarni barv je bil zaposlen 78 letni delavec Štefan Pitschmann kot mazač pri strojih. Izvršujoč svoje delo

je stopil na lestvo, da namaže os pri nekem velikem kolesu. Nenadoma je prijel gonilni jermen starčka za obleko ter ga jel vrteti okoli koles. Neki delavec je presekal jermen in Pitschmann je padel nezavesten na tla. Prepeljali so ga težko ranjenega v bolnico. Pri preiskavi so doznali, da ima starček zlomljeno desno roko in polomljenih mnogo reber. Z ozirom na njegovo visoko starost je le malo upanja, da okreva.

Živinski sejmi. Ker se slinavka (kuga na gobcih in parklih) v okraju močno širi, se z današnjim dnevom zabranjuje obdržavanje živinskih sejmov v celjskem političnem okraju. Prepovedano je torej izdavanje živinskih potnih listov za sejme v okraju ozir. podaljšanje veljavnosti živinskih potnih listov za sejske kraje. Ta naredba naj se takoj v vseh občinah tazglaši in o isti obvestijo takoj vsi izdavalci živinskih potnih listov. — Vladni svetnik: Žužek s. r.

Razne vesti.

Nesrečne številke. Številka 13 je bila že od nekdaj na slabem glasu. Praznoverje datira že od Kristusa in 12 apostolov pri zadnji večerji. Toda ni umrl samo Iškariot, temveč tudi Kristus. Z mistiko številke so se pečali pitagorejci, ki so imeli soda števila za hudobne, podzemeljske elemente, liha števila pa za dobre, nebeške. Talmud izraža grozo nad sodimi števili. Tudi Indijci ne naštejejo hudodelcu 100, ampak 101 udarec. Od tega je prišla navada, da se pri velikih slovesnostih 101 krat ustrelji, najemniška pogodba se napravi za 99 let. Orientalec govori o 1001 noči. Številka 13 pomeni nesrečo, ker je sestavljena iz 4 in 9. Številka 4 je prva kvadratna, številka 9 liha.

Golob-selec izumrl. S to ptico nas je seznanil Fran Erjavec, ki je opisal po Audubonu, v kakih nešteti množinah živi ta golob v Zedinjenih državah, posebno po vzhodnem delu teh držav. Dne 1. septembra 1914 je poginil v zoološkem vrtu v Cincinnati zadnji golob-selec po 29-letnem jetništvu. Sramotno je za človeški rod, da je njegova pohlepčnost uničila ta prvovrstni naravni spomenik.

Razvoj tehnike na Kitajskem. Iz Kitajske dobivamo vedno poročila o državljanskih vojnah, pobunah, hajduških tolpah, tako da bi mislili, da velika kitajska država razpada. Toda Kitajska se vedno bolj modernizira. Te dni je bila dovršena pri Pekingju največja brezžična postaja na svetu. Stala je 250 milijonov dolarjev. Omogoča istočasno razgovore z Bordeauxom, Avstralijo in Newyorkom.

VODA KOT ZDRAVILO.

Nevarno je, ako se na stara leta pojavlja v seči droben pesek, ki je večinoma sestavljen iz prebitkov sečne kisline. Pesek je po razmerah, drobnejši ali debelejši, po zunanosti pa je ali brez določene oblike ali pa je sestavljen iz drobnejših rombskih kristalov. Ta pojav je v starosti tako pogost, da ga nekateri kar uvrščajo med prve in prave znake starosti, dasi ga je videti pogostoma ob raznih boleznih tudi pri mladih ljudeh, pa celo pri malih otrocih. Pri preiskovanju tega pojava se je ugotovilo, da ima sečni pesek pri starih ljudeh vedno obliko večjih kristalov, pri otrocih in mlajših ljudeh pa je vobče droben in brezobličen ali pa ima obliko jako drobnih rombskih kristalcev.

Pri starih ljudeh, ki imajo v seči mnogo peska, nastopa cela vrsta nadlog v sečnih organih, kar jih jako muči in nadleguje. Pogostoma lahko nastopi katar sečnih kanalov, po katerih se odteka seč iz obisti v mehur, iz mehurja pa v sečno cev. Včasih se celo pojavi obilno krvavenje, ker ostri pesek poškoduje nežno sluznico v raznih delih sečnih organov. Tak pojav spremljajo po navadi hude in trajne bolečine.

Zato so uporabljali že jako mnogo najraznovrstnejših zdravil zoper te težke pojave. Zlasti so čislali in še danes čislajo razne mineralne vode, češ, da so najboljše in najprimernejše sredstva za raztapljanje peska v notranjščini organizma samega in za preprečenje, da se pesek ne usede iz krvi in ne razvija. Toda vse to niti izdaleka ni dalo onega uspeha po katerem so

hrepneli. Ugotovljeno je namreč, da ni nobena mineralna voda opravičila velikih nad, ki so jih polagali vanje, ker so vse že v želodcu izgubile tolikanj svoje zdravilne moči, da niso mogle, ko so prešle odtod v kri, imeti skoro nobenega vpliva na sečne soli. Tako se ves uspeh, ki so ga mogle mineralne vode imeti tu ali tam, sestavlja ponajveč iz vpliva, ki ga je imela obilna množina popite vode.

Zatorej se v tem oziru vsaka mineralna voda uspešno lahko nadomesti s katerekoli navadno čisto in mehko pitno vodo. Po poizkusih, učinjenih v tej smeri, je najbolje piti tako vodo trikrat na dan do četrta litra, nekoliko pomešano s čistim limonovim sokom (lahka limonada). Kjer ni pri roki take čiste in mehke vode, se lahko uporablja vsaka druga pitna voda, a treba jo je prej prekuhati. Dodatek limonovega soka je potreben tudi tu; zakaj limonova kislina daje prekuhani vodi okus in znatno pospešuje raztapljanje sečnega peska.

O domačih in tujih zavarovalnicah.

(Konec.)

Krivda, da naše domače in sploh slovenske zavarovalnice ne prospevajo tako, kakor bi morale z ozirom na njih število in na obseg države, zadene našo popustljivo vlado, ki je dala koncesije tujim zavarovalnicam ali vsaj mirno trpi, da tudi sekvestrirane tuje zavarovalnice delajo tem živahnjejšo konkurenco. Tu imam v mislih obe italijanski zavarovalnici »Adriatica« in »Generali«. Za naše pokrajine sta si nadeli neka domača imena, dejansko pa gre ves denar v Italijo, deloma celo naravnost v ojačenje fašizma. Ako pomislimo, da so pri teh dveh zavarovalnicah zavarovana skoraj vsa večja podjetja v Jugoslaviji, raznovrstne tovarne itd., potem si lahko mislimo, koliko premoženja odteka vsako leto po njih v Italijo. In naša vlada je te dve zavarovalnici koncesionirala kot »ustanovi prijateljske države«. Nismo pa še slišali, da bi bila italijanska vlada podelila koncesijo kateri naših zavarovalnic, dasi so nekatere za to pred leti zaprosile, ker so bile poprej na Primorskem zastopane.

Vse sekvestrirane zavarovalnice so bile svoječasno pozvane naj se nacionalizirajo. In to s tem, da prenesejo na naše zavarovalnice odpadki del premijskih rezerv v našo državo. Toda menda samo ena se je uklonila temu pozivu.

In je potrebno, da bi naša javnost zvedela za imena vseh trnastih zavarovalnic in jih spoznala docela. Dobro pa bi tudi bilo, da se razglasijo imena vseh res domačih zavarovalnic Jugoslavije. In pač najboljši bi bilo, da se vsak zaveden Jugoslovijan odklene domačih ali vsaj slovenskih zavodov, ki naj se v vsakem oziru izkažejo vredne tega splošnega domačega zaupanja. Te besede smo napisali brez vsakega hujšajočega namena v prepričanju, da je preureditev in preosnovanje vsestranskega zavarovanja v slovenski smrti — nekaj povsod in povsem naravnega, nujnega in samoumevnega!

Pač pa je naša vlada sekvestrirala nekatere avstrijske, nemške in madžarske zavarovalnice. V sled tega jim je na našem ozemlju zabranjeno delovanje, izvzemši stare posle. Toda prepričan sem (op. ur.: Mi tudi), da po svojih zakonitih zastopnikih še vedno sklepajo nove pogodbe ter zbrani denar spravljajo preko meje. Ni mi znano, kdo je po smrti pok. Art. Tomažiča sekvester teh zavarovalnic. Tudi bi sam pri največji agilnosti ne mogel priti na sled vsem nepostavnostim. Zato bi moralo pristojno ministrstvo po časopisih razglasiti imena sekvestriranih zavarovalnic, da bo poštena javnost pomagala izvrševati kontrolo nad škodljivkami domačih zavarovalnic.

V kolikor mi je znano, se je po preobratu mislilo na likvidacijo zavarovalnic neprijateljskih držav. V ta namen so bile tudi zaslišane merodajne korporacije, kakor Trg, in obrtna zbornica. Likvidacija bi bila imela za naše gospodarsko in tudi narodno življenje najboljše posledice. Saj imamo dovolj močnih domačih in prijateljskih, to je slovenskih zavarovalnic. Da so zavarovalnice zares velikega pomena, izhaja iz dejstva, da zbirajo narodno premoženje in je lahko uporabljajo za narodne na-

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obr. po 6½% to je 6-50 Din od sto, proti odpovedi do 8 Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru
Rentni davek plača zadruga ter se ne zaračuni vlagateljem!

mene. Zavarovalnice neprijateljskih držav pa so z bogatimi darovi pomagale zdrževati nemška in madžarska bojna društva, italijanska pa so ena glavnih opor fašizma. Bivša Avstrija je prejela največ kapitala za vojna posojila baš od zavarovalnic, seveda tudi na škodo zavarovancev.

Zavarovalnice, ki so vsled svojega potujočevalnega dela prišle v zaslužno nemilost, so si v Jugoslaviji pomagale s tem, da so prelevile ime ali pa se navidezno nacionalizirajo. Toda glavne dohodke imajo pa slej ko prej njihove inozemske centrale. V naši državi potom premij zbrani denar se tedaj še nadalje utegne uporabljati v protislovanške in nam sovražne namene.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimnic.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Brivnica Koštomaj se priporoča!

Javna zahvala.

Mestni župnijski urad sv. Danijela v Celju se iskreno zahvaljuje „Jadranski zavarovalni družbi“ po njega glavnem zastopu v Celju za zelo kulantno likvidacijo nastale škode vsled strele v zvonik farne cerkve, ker je kljub zelo nizki zavarovalnini skoraj vso škodo poravnala.

Celje, dne 12. oktobra 1923.

2-2 Peter Jurak, vikar.

Išče se

gostilna v najem.

Naslov: Žalec 35, poštno ležeče. 3-3

Prodaja se 15 minut iz Celja ležeče

posestvo

obstoječe iz hiše z dvema stanovanjema (z eno sobo in kuhinjo), kleti in veže ter travnika in njive v izmeri 1200 m². Pojasnila daje pisarna dr. Karola Laznik, odvetnika v Celju. 2-2

Prodaja se

7 kompletnih sedel in vprežno jermenje, usnjate konjske torbe in uzde, 1 prava perzer-preproga 4 in pol cm dolga in 95 cm široka in 1 čelo. Izve se pri

špedicijski tvrdki Pelle

v Celju. 2-1

Poziv!

Izgubila se je v nedeljo 14. okt. 1923 srebrna moška žepna ura z verižico, katera nosi monogram »C. K.« od postaje Rajhenburg do Savskega Marofa. Padla je potniku na eni teh postaj skozi okno. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti nagradi v upravi »Nove Dobe«. 2-1

PO ČU

dovito nizkih cenah kupite letos

veljeno blago

za ženske in suknjo za moške obleke, kakor tudi vso drugo

manufakturno robo v veletrgovini R. Stermecki, Celje. Trgovci engros-cene. Radi splošnega pomanjkanja denarja treba povsod štediti ter je dolžnost vsakega, da se pelje v Celje in poskusi enkrat kupiti v veletrgovini R. Stermecki.

Več pridnih

3-1

delavk

se sprejme pri Pinter & Weber, tovarna bonbonov, Zagrad 31, Celje.

M. Rauch, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklenega in porcelanskega blaga ter svetilke, šipe itd. Stavbeno in umetno steklarstvo en gros - en detail. 6-4

Ivan Mastnak

Celje

Kralja Petra cesta 15

24-4

priporoča cenjenim odjemalcem svojo veliko zalogo češkega in angleškega blaga. Debelo sukno za površnike, vsakovrstnega sukna za moške in ženske obleke, barhand, cefir, belo platno in vse krojaške potrebščine. Velika zaloga gotovih površnikov (Raglan, Schliefer, Stutzer), gumi plašče, lepe moderne obleke za gospode in dečke po zelo nizkih cenah.

V trgu Vitanje je lepa

trgovska hiša

z zemljiškim posestvom, hlevom in drugim, na prodaj. Hiša in hlev je v popolnem dobrem stanu. Zemljišče rodovitno, z okoli 200 sadnimi drevesi. To posestvo se da tudi v najem. Natančno pojasnilo da posetnik ALOJZ SCHAUPERL, Vitanje. 2-2

Jadranska banka Beograd

Del. glavnica:
Din 60,000.000.—

Rezerva:
Din 30,000.000.—

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,
Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,

Podružnice:

Ljubljana,
Maribor,
Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.